

PRENUMERATA

Kurjera Warszawskiego wraz z dodatkiem porannym:
W Warszawie: rocznie rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50, kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesięcznie kop. 75.
 Za odnośnienie do domu dopłaca się miesięcznie kop. 5.
Na prowincji i w Cesarstwie: rocznie rs. 12, półrocznie rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesięcznie rs. 1.
Za granicą: miesięcznie rs. 1 kop. 50.
 Numer pojedynczy bez dodatku kop. 5; dodatek poranny kop. 3.

KURJER WARSZAWSKI.

wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, a nadto wychodzą stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

ROK SIEDMDZIESIĄTY PIERWSZY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej w południe.

OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz garmentowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz kop. 20.

Nekrologja: za wiersz 15 kop.
Zwyczajne ogłoszenia: za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce, pierwszy raz 10 kop., każdy następny raz 8 kop.

Małe ogłoszenia za jeden wiersz po 2 kop., każdy raz; ogłoszenie minimum 20 kop.

Nadesłane: za jeden wiersz garmentowy rs. 1.

Ogłoszenia do Kurjera przyjmuje także Biuro Rajchmana i Frendlera, ulica Senatorska.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9.—Telefon Redakcji nr. 268.—Telefon Administr. 517.

— W dniu jutrzejszym, o godz. 9-ej zrana, w kościele św. Ducha (po-paulińskim) przed ołtarzem N. Panny Marii-Częstochowskiej i ku Jej czci odprawiona będzie solenna wotywa.

— Jutrzejszymi niesporami rozpocznie się całodzienne solenne nabożeństwo odpustowe w kościele Opieki św. Józefa (panien wizytek) ku czci św. Franciszka Salezego.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Hr. Taafe na starość robi się pomysłowym. Rok temu, wśród ciszy świąt Bożego Narodzenia, z gabinetu jego wyleciał szmermel ognisty, halaśliwy, wirujący z szalonym impetem. Był to szmermel ugodowy. Prezesowi ministrów przedlitawskich znużdziło się przez lat jedenaście nawoływać ludy przedlitawskie do zgody napróżno, postanowił zerwać z epoką upomnień platonicznych, które odbijały się nieposłusznie o ucho interesowanych czynników: sformułował coś konkretnego, ugody czesko-niemiecką. Pozyskał dla niej—co zdawało się nietrudnem—nie tylko feodalną szlachtę czeską, owych Schwarzenbergów, Clam-Martiniów, Thunów, Lobkowitzów, Rosenberków i jak tam jeszcze ci *sui generis* czesi z przed Białej Góry się nazywają, ale nawet starych weteranów sprawy czeskiej—co było już trudniejszem—Riegera, Zeithammera i Matusza. Zapomniało tylko o młodoczechach, którzy także coś reprezentowali, i o tę obrażoną ambicję rozbiła się ugoda wiedeńska.

Dzisiaj pomiędzy hr. Taafem a Riegerem niema już prawie punktów moralnego zetknięcia. Deklaracja, złożona przez 39-u staroczechów, obowiązuje ich w takim tylko razie głosować za dalszymi projektami ugodowymi, wymagającymi do prawomocności swojej 2/3 głosów, jeżeli będą przedstawione sejmowi do przyjęcia, a monarsze do zatwierdzenia równocześnie z projektem reformy wyborczej, zapewniającej żywiołowi czeskiemu stałą większość w sejmie praskim. Równocześnie komisja ugodowa obraduje nad odpowiedzią dla hr. Taafego na pamię-

tnie odesłanie przezeń sejmu do podręcznika rozporządzeń ministerjalnych Kaserera.

Odpowiedź, sformułowana przez samegoż Riegera, ma brzmieć bardzo ostro i żądać kategorycznie czeskiego języka urzędowego, tylko że podobno hr. Taafe zamierza nie dopuścić do rozpraw w pełnym sejmie nad rzeczoną odpowiedzią i zamknąć izbę praską „w psychologicznym momencie”, tak samo, jak to uczynił świeżo z sejmem tyrolskim, gdy ten zabierał się do dyskusji nad przyznaniem samorządu włoskiej części Tyrolu.

Tymczasem zaszedł w niedzielę fakt jeszcze mniej oczekiwany od wszystkich dotychczasowych, szmermel uchwały sobotniej rady ministrów pojawił się manifest cesarski, rozwiązujący radę państwa. Ta rada państwa i tak już weszła była w ostatni przedśmiertny okres swego sześcioletniego żywota. Rozwiązanie z konieczności konstytucyjnej nastąpić musiało najdalej w maju, w czerwcu odbyłyby się w całej Przedlitawji nowe wybory. Te wybory w Czechach musiały odbyć się pod hasłem ugody; żadna siła narodowi czeskiemu tego hasła w tej chwili z rąk nie wytrąci, sam je hr. Taafe wynalazł, sam rozjątrzył niem wszystkie namiętności rasowe i polityczne, sam rozbił staroczechów i oddał ster ruchu narodowego w ręce braci Gregorów, którzy mieli odwagę oparcia się podziałowi administracyjnemu Czech dla widzimisie pp. Schmejkalów i Plenerów.

Rozwiązaniem rady państwa hr. Taafe pragnie stworzyć „nową sytuację”, dać impuls do stworzenia nowej większości w radzie państwa, większości, złożonej z „żywiółów umiarkowanych” wszystkich odcieni, a więc z klubów: Hohenwartha i Coroniniego, z umiarkowanie-liberalnej lewicy niemieckiej i z kół galicyjskiego. Jak się zdaje, ofiarami nowej akcji politycznej hr. Taafego mają być: dawny niemiecko-klerykalny klub ks. Liechtensteina, dowodzony obecnie przez hr. Brandisa, tudzież czesi. Niełatwo wyobrazić sobie tę nową mozaikę, złożoną zbyt misternie z żywiołów częścią autonomicznych, częścią centralistycznych; trudno pojąć, jak sobie

przyszły „odnowiony” gabinet da radę z trzema prowincjami nieostatniej wagi i siły w Przedlitawji, w których żywioł czeski stanowi rdzeń ludności, zgrupowanej pod sztandarem federalistycznym, w stosunkach tamtejszych i w atmosferze pojęć politycznych u schyłku XIX-go wieku jedyną tam może mającym dziś rację bytu.

Czy z takim „nowym programem” da się osiągnąć „pojednanie narodowości”, które obok walki z socjalizmem i anarchją ma jaśnieć paradnemi literami na nowym sztandarze rządowym hr. Taafego, przyszłość pokaże. Aby ten sztandar powieść miał go do zwycięstw parlamentarnych i politycznych, trudno uwierzyć i raczej obawiać się należy spotęgowania przedlitawskiego chaosu.

Tak się przedstawia „nowa sytuacja” w chwili jej narodzin.

W sobotę w sejmie pruskim przystąpiono do pierwszego czytania projektu rządowego o zwrocie kościółowi katolickiemu funduszków obroczych. Rozprawy rozpoczął kanclerz Caprivi, który imieniem całego rządu poparł gorąco projekt; jest on wyrazem uchwał synodu biskupów katolickich, który odbył się w listopadzie w Kolonji. Rząd pragnie szczerze zadowolnić katolików; projekt nie jest artykułem politycznej wymiany ustępstw. Rząd nie prowadzi żadnego handlu z Windthorstem. Minister oświaty Gossler usiłował, wśród ogólnej wesołości izby, usprawiedliwić swoją zmianę frontu. Narodowo-liberalny Eynern wykazał w drastyczny sposób różnicę między dzisiejszym projektem a zeszlórocznym (Gosslera) i nazywa dzisiejszy kapitulacja przed Watykanem. Windthorst oświadczył, że w sprawie tej niema zwycięzców ani zwyciężonych. Rząd spełnił tylko obowiązek sprawiedliwości. Pozwoli to centrum katolickiemu poprzeć rząd w innych sprawach, nie zrzecze się ono wszakże za nie prawa swojego do żądania szkoły wyznaniowej.

Mówcy konserwatywni byli podzieleni w swoich opiniach; Stoecker wygłosił gwałtowną mowę przeciw projektowi, obawiając się, że kościół katolicki użyje zwroconych mu funduszków na wydanie

14)

DLA ZABICIA CZASU.

Z cyklu „Z DALEKICH LĄDÓW”.

NOWELA

przez
H A J O T Ę.

(Dalszy ciąg.)

Don Crisostomo sięgnął po but, na macie przy łóżku stojący i cisnął nim z całej siły w przeciwną stronę drzwi, wiodące do pierwszego pokoju, w którym wczoraj poił Amę. Za chwilę powtórzył tę samą manipulację względem podwórzowej ściany, za którą wrażliwy intrzygający go gwar.

Wiotki dom zatrząsał się na swych wysokich palikach i skrzyptał, lecz innego skutku nie było.

Wtedy Don Crisostomo wychylił się z łóżka, ujął w obie ręce ciężką, kamienną spluwaczkę i rzucił nią z rozmachem zgoła nie rekonwalescentowski, celując w haczyk tylnej okiennicy. Wąta zatyczka odskooczyła i drewniane polacie rozleciały się z traskiem. Raune, rzeźwe powietrze buchnęło do pokoju, a na błękitnym tle wykrojonego nagle w ścianie kwadratu nieba, w blaskach słonecznych, niby na proch rozstarta tęcza, zawirowała chmura wysypanego ze spluwaczki piasku.

Na podwórzu gwar przychodził. Widocznie tych, co go sprawiali, zastanowiła choleryczna gościnność, z jaką Don Crisostomo światło dzienne do swego pokoju zapraszał; widocznie także pomiędzy nimi znajdował się niefortunny Manuel, gdyż wnet schody zadudniały pod tupotem bosych nóg i chłopak wsunął się do sypialni bokiem, przezornie, jaknaj-

skapszą część swego korpusu na powitanie pana narażając.

Ale Don Crisostomo rozsławiał już był wszystkimi przedmiotami, zdatnymi do ciskania, jakie miał pod ręką; sypnął więc tylko gradem rzeczowników i przymiotników, których Manuel zdawał się nie słyszeć. Pomieszany był i drżący.

— O! *Senor!*—wykrzyknął, gdy komendant dał mu wreszcie przyjść do słowa.—O, *Senor!*

— No, cóż tam? Co znaczy ten hałas na podwórzu? Czego się trzęsiesz i rozdziewiasz mordę? Będziesz mi zaraz mówił, ty zgnily wiecheciu do rynsztoków?

— O, *Senor!*—powtórzył znów Manuel, wywracając oczy i luskając białkami. — Straszna rzecz... Amah Hollis tam... na podwórzu... och!

— Cóż? śpi do tej pory? Bardzo dobrze; każe go majtkom obudzić, bo mu się dwa tuziny należą, za głupstwa, które plół wczoraj. Czego tak na mnie patrzysz, małpo bez mózgu? Korci cię dostać bity, he?

— Ach *Senor!* Amah Hollis leży nieżywy. Mrówki, zle mrówki zjadły go w nocy.

— Co ty pleciesz?—krzyknął komendant, siadając na łóżku.

— To prawda, *Senor.* Ja nie kłamię. Mrówki go zjadły tam pod szopa. Rano Vicente pierwszy go zobaczył i dał znać do poliej. Komisarz przyszedł, sędzia przyszedł, żona jego przyszła... pełno ludzi. Ach *Senor!* teraz tam wszyscy stoją i patrzą, jak go mrówki jedzą.

— Głupiś!—odparł don Crisostomo.—Prędko! podaj mi buty i pomóż mi się ubrać. Muszę ja zejść i zobaczyć, co się stało, bo wam, czarne bydłta, nigdy wierzyć nie można. Pewnie śpi, jak kłoc i kilka mrówek po nim spaceruje, a wy zaraz: Umarł! Umarł! Mrówki go zjadły—a!

Tak perorując, don Crisostomo ubrał się naprędce i, ująwszy w potężną prawicę Manuela za kędzierzawą głowę, niby łaskę za gałkę, wsparty na nim zszedł na podwórze.

Było ono rzeczywiście pełne ludzi. Don Crisostomo musiał się przeciskać, żeby dojść do kątka, gdzie się najczęściej kłócono i gdzie wśród potonegrów, kumanów i bubisów stało kilku białych, żywo rozmawiających.

Zobaczyli Don Crisostoma i zwrócili się ku niemu: doktor powstając na lekkomyślność swego pacjenta, inni witając i ciesząc się, że go zdrowym widzą.

Korzystając z tego ciżba ciekawych, którą respekt trzymał w pewnym oddaleniu od samego przedmiotu zbiegowiska, zaczęła wyciągać szyje, posuwać się i nachylać, tak, że gdy powitalne wykrzykniki się skończyły, Don Crisostomo przypomniał sobie, po co właściwie zszedł, policjant zaś Malanga musiał przepędzać tłum kijem.

Rozsunęła się żywa, czarna franka; widowisko było gotowe dla oczu Don Crisostoma.

Pod nędzną, z palmowych liści skleconą szopą, na kupie słomianek od butelek, skorup i wszelkich śmieci leżał Amah Hollis, a raczej trup jego ohydny. Musiał się rozbić, spadając wczoraj ze schodów, bo wargę miał rozciętą, włosy na brodzie krwią skrzepłą zlepione i nos szkaradnie nabrękały.

Leżał na wznak, z głową na ramię przechyloną. Jego małutka błękitna chusteczka z pomarańczowym szlaczkiem leżała przy nim zmięta i także krwią powalana. W zaciśniętej dłoni trzymał jeszcze jedną pełną butelkę. Widocznie dowlóknął się tu i padł zapewne rażony apopleksją, jak świadczyły otwarte, na wierzch wysadzone oczy, napęczniałe, sterzące, jak postrońki arterje i wzdęta twarz.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

walki kościołowi ewangelickiemu. Rickert oświadczył się za ustawą, usuwającą resztki bismarkowskiego kulturkampfu; i wolnomyślni gotowi są walczyć o swobodę ducha, ale nie środkami policyjnymi. Projekt odesłano do komisji, złożonej z 21 członków.

Br. Z.

Głosy publiczne.

Dla dobra dzielnic nadwiślańskich.

Szanowny redaktorze!

Mieszkańcy dzielnic nadwiślańskich naszego miasta z niemalym żalem dowiedzieli się z nr. 23-go Kurjera o zupełnym zaniechaniu projektu obulwarowania brzegów Wisły. Krótkotrwałe marzenia rozwijały się, jak bańka mydlana, nadzieje zaś pokładane w innych projektach są nader złudne, w teraźniejszych bowiem stosunkach finansowych bulwar nad Wisłą przechodzi siły i środki naszego miasta, prywatni zaś przedsiębiorcy i spekulanci nie zaryzykują tak olbrzymich kapitałów, jakie są potrzebne do częściowego chociażby obulwarowania rzeki.

Rozstawszy się jednak z tą piękną nadzieją, dzielnice nadwiślańskie mają prawo liczyć na więcej opieki i dbałości, przynajmniej w granicach, nie przedstawiających trudności do zwalczania niepodobnych. Idzie mianowicie o należyte uporządkowanie bruków i chodników, jak również o ulepszenie oświetlenia, przedewszystkiem zaś o przeprowadzenie tramwajów. Czas bo też już, aby Towarzystwo kolei konnych zdecydowało się ułożyć tor w najbardziej pod względem komunikacji upośledzonej tej dzielnicy. Nie przecież nie stoi na przeszkodzie przeprowadzeniu takiej linii przez Sołec i ulicę Czerniakowską i połączeniu jej z istniejącą siecią przy moście przez odnogę w alejach Jerolimskich.

Prędzej, zdaje się, doczekamy się kolei konnej podmiejskiej przez Czerniaków do Wilanowa, niż tyle potrzebnego uzupełnienia sieci tramwajowej w mieście, w dzielnicach położonych nad Wisłą.

Zdaje mi się nawet, że dla przedłużenia kolei konnej po za miasto do Wilanowa, kierunek przez rogatkę czerniakowskie byłby praktyczniejszy, niż przez rogatkę belwederskie.

Może nadeszła już stosowna pora, aby Towarzystwo o kolei konnej porozumiało się w tej mierze z zawiązującym się Towarzystwem kolei konnej za miejskiej, takie bowiem rozwiązanie kwestji, byłoby bodaj najdogodniejszym dla wszystkich stron interesowanych.

O pomieszczenie w Kurjerze powyższych paru słów najuprzejmiej upraszam.

K.

DEDYKACJA.

(Wolny przekład z Uhlanda.)

Rycerz-trubadur w czasach krucjaty
Szedł walczyć, a z nim giermek złotowłosy.
Szedł przez pustynię—nagle grot skrzydlaty
Świsnął—padł rycerz. Wówczas wzrok w niebiosy

Zwrócił na północ i rzekł tak: „Przed laty
Dała mi Laura promień jasnej kasy
I kwiat... Chowałem odtąd skarb bogaty
W złotej szkatułce... Dziś spełnione losy!

Gdy umrę, giermku, zamkniesz mi powieki
I w tej szkatułce złożysz serce krwawe...
Oddasz je Laurze, ono—jej... na wieki!”

I ja też walczę, Lauro, nie o sławę...
Tęsknię—a serce się ci ztąd, daleki,
Ujęte w złotą szatetę oprawę.

Bożydar.

Od administracji.

Dla dogodności mieszkańców Pragi i nowoprzyłoczonych do miasta okolic, z dniem 1-ym stycznia r. b. ustanowiliśmy przyjmowanie prenumeraty na „Kurjer Warszawski” po cenie zwykłej warszawskiej, t. j. po kop. 80 miesięcznie, wraz z odnośnictwem do domu.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— Dzienniki petersburskie donoszą, iż w niektórych miejscowościach państwa właścianie zwrócili się do dyrekcji szkolnych z prośbą o zamianę

szkół ludowych na szkoły niższe rolnicze z dodatkową nauką kowalstwa wiejskiego.

— Nowosti dowiadują się, iż przed otwarciem wystawy narzędzi ogniowych w Petersburgu mają być zgromadzone szczegółowe dane o liczbie straży ochotniczych w państwie, o ich działalności, sposobach, używanych przy gaszeniu ognia i t. d.

— Według informacji dzienników, petersburski inż. Doliński złożył w 11-ym okręgu górniczym kolekcję labradorów, znalezionych w gubernji chersońskiej. Dotychczas labrador spotykany był w gubernji kijowskiej.

— W Tygodniu piotrkowskim czytamy, co następuje: „Pogłoska o przesileniu górników na Niwce sprawdziła się. Nieporozumienie jednak trwało, dzięki Bogu, niedługo i już załagodzone zostało. Rzecz się tak miała: Nowy zarząd zamierzał, według krążącej wieści, obniżyć górnikom zapłatę, gdy jednakże wieść ta wywołała bezrobocie, zarząd od zamiaru obniżki odstąpił; wówczas górnicy zażądali podwyżki i postawili kilka innych warunków, na które po kilkudniowych pertraktacjach zarząd w pewnej mierze się zgodził, ogłosiwszy, że kto do zeszłego wtorku, czy środy, do pracy się nie zgłosi, ten jej weale nie dostanie. Wskutek tego już w ubiegły poniedziałek spuściło się do kopalni kilkudziesięciu, a we wtorek kilkuset górników. Reszta poszła za ich przykładem i obecnie przesilenie zostało zażegnane.”

— Podobno w jaknajkrótszym czasie, bo już w r. p., ma być zbudowana odnoga kolejowa od stacji Jabłony kolei nadwiślańskiej, na prawo, wzdłuż traktu kowieńskiego do miejscowości zw. Zegrze, przy ujściu Buga do Narwi, naprost Serocka. Odnoga ta będzie zbudowana przy udziale należnego subsydjum przez zarząd kolei nadwiślańskiej, który również zacznie ją eksploatować. W przyszłości zaś linja ta, licząca około 16-tu wiorst długości, ma być podobno doprowadzoną do Ostrołęki.

— Biuro rekomendacji służących, zorganizowane przy wydziale kontroli sług, otrzymało etat, wynoszący 2,250 rs. i do czynności w niem zostali mianowani: b. podpułkownik Panow, student twerskiego seminarjum duchownego Kisielew, nacelnik mińskiej kancelarji policyjnej Mitrofan Pigulewski, mieszkaniec Płocka Jan Chądzyński i kancelista wydziału śledczego Franciszek Krieger. Zarząd biura rekomendacji poręczono sekretarzowi kolegjalnemu Wiktorowi Neringowi, a ogólny odpowiedzialny nadzór został włożony na urzędnika do szczególnych poruczeń, poręcznika Strukowskiego, i naczelnika wydziału kontroli, Pianowskiego.

— W d. 30-ym b. m., o godz. 8-iej wieczorem, w gmachu Muzeum przemysłu i rolnictwa, odbędzie się ogólne roczne zebranie Towarzystwa ogrodniczego. Po odczycaniu porządku dziennego i protokółu ostatniego zebrania i sprawozdań, dokonane zostaną wybory czterech członków zarządu. Z kolei zebranie zajmie się budżetem na r. b., wysłucha sprawozdania z miesięcznej działalności zarządu, a następnie rozstrzygnie wnioski komisji kwaciarstwa o delegacji do wyboru roślin do losowania i co do ogłoszenia konkursu na bukiety ślubne i balowe, dałej p. E. Jankowski przedstawi uwagi o konkursach na owoce i o wypróbowaniu nowości, oraz o handlu owocami. Zebranie zakończy się losowaniem roślin.

— Właściwa władza wydała pozwolenia na urządzenie następujących nowych fabryk w Warszawie: na ulicy Śliżkiej w domu nr. 1473 na fabrykę koniaków z win kawkazkich, w domu nr. 1039 przy ul. Łuckiej stanie fabryka wyrobów metalowych, wreszcie przy ul. Marszałkowskiej pod nr. 1600a fabryka gwintów i wyrobów metalowych.

— W dniu wczorajszym wyjechał do Wilna inżynier rz. r. st. baron v. Derszau.

— W dniu dzisiejszym przybył do Warszawy na parę tygodni prof. akademji monachijskiej, artysta-malarz Alfred Wierusz-Kowalski z żoną.

— Sienkiewicz.

Sienkiewicz, będąc już w dalszej drodze, bo sto kilkadziesiąt kilometrów za Kairem, zachorował tak silnie na wrzód w gardle, że musiał czempredzej wracać do Kairu.

Po czterech dniach ciężkiej choroby wrzód pękł i wszelkie niebezpieczeństwo minęło, lecz Sienkiewicz czuje się bardzo zmęczonym.

Pomimo to jedzie dalej sam, gdyż towarzyszy jego, hr. Tyszkiewicz, pozostaje na czas dłuższy w Kairze.

Mieszka w hotel du Nile i tam można adresować listy do niego.

— Wspomnienie pośmiertne.

— Onegdaj zakończył życie Maurycy Krapowicz, cichy i nie goniący za rozgłosem a zasłużony pracownik na niwie historycznej.

Urodzony w Wilnie w r. 1823-im, w młodych już latach poświęcił się badaniom archeologicznym i historycznym, dzięki czemu, po zawiązaniu się w Wilnie w r. 1855-ym komisji archeologicznej, został jej sekretarzem, a obok tego był archiwistą bogatego w zabytki wileńskiego archiwum akt dawnych.

Nakładem komisji wyszła w r. 1858-ym praca Krapowicza p. t. „Zbiór dyplomów rządowych i aktów prywatnych do rozjaśnienia dziejów”, obejmująca dokumenty od roku 1387-go do 1710-go, a w cztery lata potem „Skarbiec dyplomów papieżkich, cesarskich, królewskich, książęcych, uchwał, postanowień różnych władz i urzędów, posługujących do krytycznego wyjaśnienia dziejów”.

Był czynnym współpracownikiem Kurjera wileńskiego, a stosunki przyjaźni łączyły go z całym ówczesnym światem literackim, a zwłaszcza z Syrokomlą.

Opuściwszy Wilno, został naprzód bibliotekarzem ks. Bariatyńskiego w Skierniewicach, a następnie, jako biegły lingwista, otrzymał posadę w tutejszym Komitecie cenzury.

Zmarły prawością i zacnością charakteru zyskał sobie za życia powszechny szacunek i zostawia po sobie pamięć człowieka dobrego i uczciwego.

— Z teatru i muzyki.

* Panna Józefa Szlezycygiówna koncertuje w salii „Sokoła” lwowskiego d. 1-go lutego.

* W koncercie Moniuszkowskim, przez Mierzwińskiego urządzanym, przyjmie też udział Barcewicz.

* Jutro w Rozmaitościach „Ewa”, a w Małym „Szalony pomysł”; w ogrodzie Saskim jutro widowiska nie będzie.

* Sewer nadesłał dyrekcji teatrów warszawskich najnowszą swoją komedję, zatytułowaną „Pan marszałek”.

Utwór ten grany był z powodzeniem w Krakowie.

* Personal choreograficzny zajęty jest obecnie próbami z „Wieszczki lalek” (Puppenfee).

Do dzieła tego przygotowują piękną wystawę.

* P. Helena Lechowicz-Hochedlinger, ceniona pianistka, wyjechała za granicę w celach artystycznych.

* Wczorajszego wieczoru znajdowało się na przedstawieniach w teatrach: Rozmaitości 432, Małym 209 i na koncercie symfonicznym w salach re-dutowych 318.

— Na kościół.

Niezależnie od sumy rs. 15,000, ofiarowanej przez jednego z ziemian na koszt powiększenia kościoła powązkowskiego, w tych dniach inną osobą, której nazwisko pozostać ma w tajemnicy, złożyla na tenże cel rs. 20,000, dzięki czemu dozór cementarny ma już do rozporządzenia sumę rs. 35,000.

Pozwala to przy deklaracjach niektórych osób, chcących pospieszyć z ofiarami w materiałach budowlanych, rozpocząć roboty, co nastąpi zaraz po zatwierdzeniu planów i nastaniu odpowiedniej pory.

— „Malarski.”

Bal malarski oznaczono na d. 1-szy lutego w sali resursy obywatelskiej.

Artyści pracują już obecnie nad udekorowaniem sali, karnety zaś przyozdabia rysunkami p. Miłusz Kotarbiński.

— Bal kelnerów.

Za przykładem lat zeszłych i w bieżącym karnawale warszawscy kelnerzy wystąpią z własnym bale.

Zabawa odbędzie się w sali „Harmonji”.

— Dworzec terespolski.

Przyznać należy, iż zarząd kolei terespolskiej nie szczędzi kosztów na przebudowę dworca na stacji Praga-terespolska.

O ile dworzec na stacji Warszawa nadwiślańska pod względem rozkładu lokalu i urządzeń wewnętrznych pozostawia bardzo wiele do życzenia, o tyle na dworcu terespolskim dokładają wszelkich starań, ażeby zapewnić wygodę pasażerom i stałym mieszkańcom stacji.

Przebudowa jest już w części ukończona; do sali klasy II-iej będą dołączone: osobna sala jadalna, pokój bufetowy z oddzielną kawiarnią, pokoje osobne dla mężczyzn i kobiet, tudzież z komfortem urządzone garderoba damska.

Dotychczasowa sala klasy II-iej ma być rozszerzona jeszcze o pięć łokci przez wyrzucenie ścian.

Kuchnię pomieszczono w suterenu, łącząc ją za pomocą windy z kawiarnią w ten sposób, że żadne swędy kuchenne nie przedostaną się do sali pasażerskiej, jak to się dzieje na innych dworcach tutejszych.

Wszystkie lokale będą ogrzane i wentylowane piecami systemu p. Świecianowskiego.

Plany dalszej przebudowy, która ma być ukończona z końcem b. m., pozwalają mniemać, iż całość przedstawi się efektownie, tembardziej, że całe wo-

We umebrowanie stylowe powierzono jednej z pierwszych firm warszawskich.

Na umebrowanie sal przeznaczono rs. 3,000.

= Konkurs.

Dyrektor towarzystwa dramatycznego prowincjonalnego, p. Symborski, przygotowuje ogłoszenie konkursu na sztukę ogródkową.

Konkurs będzie rozstrzygnięty przez publiczność, która na kartkach, otrzymanych przy kupnie biletu, wyrazi swoją opinię o wartości dzieła.

Widownią nowego konkursu będzie Wodewil w porze przedstawień ogródkowych.

= Ofiara nadprodukcji.

Znowu jedna z restauracji przy ul. Miodowej została zamknięta.

Powodem zwinięcia była nadmierna konkurencja.

= Z drogi.

Rozkosze brazylijskie mają swój wstęp w Bremie przy oczekiwaniu na wyruszenie okrętu.

Jako przyczynę do tego, co już zaznaczył nasz pierwszy delegat podróżujący po szlaku wyzysku, podajemy fakt następujący:

W początkach grudnia wyruszył z żoną i dwójkiem dzieci Michał Winnicki, stolarz z Lublina.

Winnicki posiadał, względnie biorąc, spory fundusik, a mianowicie około 700 rs.

Część tych pieniędzy została mu skradzioną na dworcu kolejowym w Berlinie.

Po przybyciu do Bremy zachorowała na gwałtowną bionię jego 10-letnia córka.

Dziecko zmarło, a zrozpaczona matka zapadła na tyfus, który się również skończył śmiercią.

Winnicki bez grosza pieniędzy z 12-letnim synkiem, wynędzniałym z niewygód i głodu, przedwczoraj powrócił do kraju i znalazł chwilowy przytułek u swego krewnego, jednego z proboszczów w okolicy Warszawy.

= Malwersacja.

Krają pogłoski, że w dniu wczorajszym w jednym z biur kolei nadwiślańskiej w Warszawie wykryto przy rewizji malwersację.

W kasie okazał się brak około rs. 7,000.

= Kradzieże.

Zamieszkałej na Starem Mieście pod nr. 8-ym Salomei Herwatowskiej skradziono ubranie i biżuterję na sumę 300 rs. — Zamieszkałemu przy ul. Długiej pod nr. 10-ym Józefowi Meścickiemu skradziono garderobę wartości 130 rs. — Z mieszkania Eljasza Moszkowicza przy ul. Gnojnej pod nr. 11-ym skradziono garderobę męską wartości 153 rs. — Z otwartego mieszkania Wł. Kab. przy ul. Żelaznej pod nr. 65-ym skradziono palto damskie wartości 100 rs. — Zamieszkałej przy ul. Fabrycznej na Nowej Pradze pod nr. 57-ym Felagji Mackiewiczowej skradziono srebro stołowe wartości 105 rs. — Z mieszkania Hersza Bejnberga przy ul. Wązki Dunaj pod nr. 14-ym skradziono różnych rzeczy na sumę 160 rs. — Przy ul. Solnej pod nr. 8-im E. Honorzo Dorożyńskiej skradziono garderobę i bieliznę wartości 108 rs.

= Na uczynku.

Za Żelazną Bramą ujęto Fajwła Bibera, złodzieja kieszonek w chwili, gdy ze skradzionymi pieniędzmi uciekał.

Na ul. Skorzanej przytrzymał Moszka Zambora, okradającego wozy przybyszających na targ włościan z artykułami spożywczymi.

Wreszcie ujęto Samaraja i Drubę, okradających poddasza i bielizny.

= Z sanek.

Z powodu odwilży utworzyły się tak przykre wyboje, iż szybsza jazda sankami jest w pewnych punktach niebezpieczna.

Tak np. wczorajszego wieczoru przy skręceniu z ul. Żelaznej na Leszno wypadł z sanek wskutek nierówności ulicy 14-letni Kajetan Lyszkowski.

Chłopiec zwichnął nogę, poniósł dotkliwy szwank boku i zranił się w głowę.

= Złó drzewicki.

W 19-ym, w rubryce wypadków, donosiliśmy o zezadzeniu służącej w domu pod nr. 5-ym przy ul. Krakowskie Przedmieście, przypisując powód wadliwej konstrukcji pieców.

Otóż, jak się okazuje, piece w pomienionym domu są dobre, tylko w kuchni mieszkania nr. 12 urządzenie drzewiczek hermetycznych jest fatalne i z tego pieca kuchennego rozszedł się czad, który spowodował tak silne zagrożenie, iż chorą musieli odwieźć do szpitala św. Rocha.

= W roli donżuana.

Złodzieje lepiej ubrani i z pozorami ludzi towarzyskich coraz częściej występują w roli donżuanów, jedynie w celu skutecznego dopoinienia operacji kieszonekowej.

Ofiarą takiej rzekomej donżuanerii padła wczoraj pani Sz., żona kupca z Suwałk.

Pani Sz., robiąc sprawunki w kilku sklepach na Nalewkach, wciąż widziała przy sobie jakiegoś wytwornie ubranego młodzieńca.

Nieznajomy próbował zawiązać rozmowę, lecz wystraszona kobieta szybko wsiadła do sanek.

Natętn zuchwale podał rękę pani Sz. przy wsiadaniu, a przez ten czas zdolał zeskałmować z mufki portmonetkę, zawierającą 138 rs.

Brak woreczka pani Sz. spostrzegła znacznie później, kiedy rzucimieszek był już daleko.

= Samobójstwa.

W dniu wczorajszym otrzymano telegraficzną wiadomość o utopieniu się w przereblu rzeki Bugu Antoniego Siniawskiego, b. praktykanta agronomicznego z okolic Warszawy.

Młodzieniec ten, liczący 21 lat wieku, w początkach grudnia bawiąc w naszym mieście u siostry, truił się fosforem, lecz został uratowany.

Z jakiego powodu w S. wynikła chorobliwa manja samo-

bójca, nikt nie mógł zbadać, zwłaszcza, że młodzieniec sam prosił otaczających, aby nad nim czuwano, obawia się bowiem ponownego zamachu.

Chorego wywieziono do brata, dzierżawcy Lesiewa nad Bugiem.

Widocznie, pomimo bacznego nadzoru, manjak znalazł sposobność utopić się.

W telegramie do siostry bliższych szczegółów niema, nadmieniono tylko, iż zwłoki nie zostały odnalezione.

Zwłoki innego samobójcy, Wiktora Twardzickiego, który się zastrzelił nocy dzisiejszej w Alejach Jerozolimskich, odwieziono do prosektojum przy ulicy Zgoda.

Istotną przyczyną desperackiego postępku był opiakany stan finansowy denata, któremu skromna pensyjka, pobierana na kolei nadwiślańskiej, nie zapewniała dostatecznego utrzymania.

Z teatru.

Na klasyczny poniedziałek wznowiono w Rozmaitościach tylko „Okno na pierwszym piętrze” Korzeniowskiego, gdyż przedstawione z nim „Śluby paniuńskie” Fredry z repertuaru nigdy nie schodziły i zdaje mi się, że były już grane przez tych samych artystów. Arcydzieło Fredry zawsze zostaje czem było, wiecznie młodą, wiecznie najlepszą naszą komedią; gra tylko w niej artystów...

Nie bądźmy zbyt wymagający! oprócz panny Trapszówny, nie możnaby znaleźć nikogo w dzisiejszym składzie tupy, kogoby zalecić na obsadę tej sztuki można. Zdaje mi się tylko, że „Śluby” zyskałyby bardzo na zamianie ról między p. Tatarkiewiczem i Wolskim, ale rozumiem, przy rutynizmie naszego teatru trudno mówić o tem.

Co do dramatu Korzeniowskiego; to bardzo dobrze zrobiła reżyserja, wznawiając utwór tak rozgłoszony przed laty choćby ze swojej tezy, bardzo jaskrawej jak na rok 1844-ty. Postąpiliśmy już tak daleko w tym kierunku, że hrabina mogłaby dzisiaj lekeje moralności młodym paniąkom na pensji wykladać, gdy w swoim czasie treść utworu skandalizowała wielce, a autor za swoją „śmiałość” znosił prawdziwy krzyż pański.

Zarzucono nawet wówczas plagjat Korzeniowskiemu z jakiejś komedji francuskiej, tak dalece nieprawdopodobnem się wydało ludziom tak niedawno minionych czasów, żeby swojski autor mógł poruszyć kwestję wiarołomstwa w poważnym utworze na scenie. Potępienie ogólne zaściankowych krytyków zjechało się prawie tak nad Korzeniowskim, jak poprzednio nad Fredrą za „Męża i żonę”.

A jednak w gruncie rzeczy trudno o utwór nad „Okno na pierwszym piętrze” oględniejszy w formie i treści. Autor rozmyślnie wprowadza publiczność od razu w dramatyczną sytuację; nie daje scen uwodzenia i powolnego staczania się po pochyłości hrabiny, tak jak na drugą stronę nie dopuszcza, żeby zło doszło do końca. Hrabia zastaje kapitana w sypialni żony, ale publiczność wie dobrze o tem, o czem i mąż w końcu się dowie, że „laskawca” wszedł tam mimo jej woli, że służąca, która go wprowadziła, nie opuszczała pokoju ani na chwilę, że zatem, jak mówi wojewoda w Mazepie, „honor jeszce cały”.

Czy sposób załatwienia sprawy tak drażliwej przez hrabiego wydaje się dziś właściwym, to znowu inna historia! zmieniły się czasy, poglądy, a potrosze i ludzie. Nauka też, od pasiecznika czerpana, trochę się teraz wydaje naiwną, gdy obyczaje i pojęcia ludu zależą od okolic i stopnia cywilizacji, a w ogóle na dosyć wątlym opierają się gruncie, szczególnie w miejscowości, którą autor za pole swojej akcji obrał.

Bądźco bądź „Okno na pierwszym piętrze” jest utworem bardzo ciekawym równie dla historycznej literatury, jak i obyczajów.

Chwaląc reżyserji wznowienie, przyznać też należy, że obsadziła dramat najlepszymi siłami, jakie miała do rozporządzenia. Po pani Rakiewiczowej, niedawno jeszcze zaakomitej hrabinie, objęła rolę panna Noiret i grała ją bardzo dobrze, z uczuciem i godnością, nie zapominając w jakiej sferze i w jakich czasach autor ją umieścił. Pan Leszczyński ma wszystkie warunki zewnętrzne roli; zresztą grał ją już dawniej. Pan Trapszo również, jak p. Nowicki pracują starannie, a p. Narkiewicz gra również odpowiednio ważną rolę starego sługi.

Wogóle wznowienie udatne i dobrze pomyślane. Oby tylko zapowiadało jakąś konsekwencję w zwrocie do swojskich autorów.

K. Załewski.

SYMFONICZNY.

Pełne młodzieńcze siły i wdzięku dzieło Beethovena, mianowicie symfonia czwarta (op. 60 B. major), jaśniało na naczelnem miejscu wczorajszego programu symfonicznego.

Utwór ten, napisany w r. 1806-ym, poczęty wraz z wielu innymi pracami wybitnej wartości, podczas tworzenia jedynej opery wielkiego symfoniczisty,

świadczy o tej niespożytej energii, siły twórczej, której ostabić nie było w stanie nawet niepowodzenie pracy scenicznej.

Zdawałoby się mogło, że „Fidelio”, ów ideał poważnego, spizowego niemal mistrza, stanowił jakby źródło niewyczerpane pomysłów coraz wybitniejszych, coraz w swej głębokości wspanialszych.

Owa idealna, pełna uczucia i poświęcenia „wierność” była też zaiste jedynym godłem Beethovena w stosunku do tej kochanki niebiańskiej, jaką dlań była sztuka muzyczna—dzieła też jego, drgające dotąd życiem prawdziwym, niewyczerpanem, świadczą o tem w sposób dobitny, niewątpliwy.

Symfonia czwarta, spowita w kontury jasne, przejrzyste, w których nie znać śladów najmniejszego szamotania się treści z formą, stanowi dla wykonawców zadanie nielatwe. Finezja szczegółów łączyć się musi z jednością traktowania całości. Przynać należy, że wykonanie wczorajsze świadczyło o prawdziwym umiłowaniu tego młodzieńczego dzieła, traktowanego z przejęciem i artystycznym brem, gorącym.

Prawem dziecięciem symfonicznej muzy Beethovena jest bezwątpienia uwertura „Faust” Wagnera. Utwór ten nie ma bynajmniej na celu ilustrowanie całego poematu dramatycznego; stanowi ono jedyne pierwsze części symfonji, osnutej na tle dzieła Goethego. O symfonji tej niestety wielki mistrz, zabsorbowany pracą około swych dramatów muzycznych, zacierpniętych z prastarych sag-gormauńskich, zupełnie zapomniał. Naprawdę też niejedną ze słuchaczy starał się w tym potężnym potoku symfonicznym dosłuchiwać ilustracji Maigosi lub Mefistofela—uwertura Wagnera jest wyrazem tej walki psychologicznej, którą „Faust” wypowiada w monologu wstępnym arcydzieła Goethego. Stworzył zaś to dzieło Wagner w r. 1840-ym w czasie nader ciężkich chwil pobytu w Paryżu, pierwszą zaś pobudkę do niego otrzymał po wysłuchaniu trzech części i instrumentalnych symfonji dziewiętej Beethovena na próbie koncertu konserwatorium pod dyrekcją Habenecka.

Do pokonania tak potężnego zadania, jakie ma jest uwertura Wagnera, potrzeba rzeczywistego zapewnienia nad partyturą, inaczej dzieło to przeistoczy się może w tkankę chaotyczną, porwaną, nie stanowiącą całości. Wykonanie wczorajsze poprosiło zdumiewało swą jednolitością, ogniem i entuzjazmem.

Programu orkiestrowego dopełniało „Divertissement” kompozyceji Edwarda Lalo, stanowiące raczej bawidełko baletowe, nie mogące rościć pretensji do symfonicznego traktowania. Z czterech części tego utworu wyróżniają się: pierwsze *allegretto* i przedostatnie *andantino* rytmiką i finezją orkiestrowej szaty.

Solistką wieczoru wczorajszego była p. Teresa Carreno (Karrenjo). Druga półkula naszego globu, posilkująca się dotąd artystem starego kontynentu, zaczyna obecnie coraz częściej dostarczać pracowników, którymi szczyścić się może prawdziwie. Panią Carreno, córę Ameryki południowej (Wenezuela), zaliczyć należy do rzędu najwybitniejszych przedstawicieli fortepjanu. Imię artystki zdobyło sobie już niepospolite uznanie w Niemczech. P. Carreno na popis wstępny wybrała koncert (A-minor) Griega.

Utwór ten, osnuty na rytmach skandynawskich, przejęty siłą i energią dalekiej północy, treścią swą i formą kontrastował jaskrawo z imieniem południowej córy. A jednak w zetknięciu tem kontrastów zajaśniał cały urok odrębności tej artystki. Rzeczywiście, zdawała się ona krzesać z tych piękni iskry, pieśń ta przewija się wśród złomów bazaltowych, odbijających się w burzliwej toni fjordów. Artystka do siły tej, zdumiewającej swą sprężystością i wytrwałością, dodaje wdzięk deklamacji szczerzej, dalekiej od sentymentalizmu lub fałszywego patosu, o który w frazeologicznem nieco dziele Griega wcale nietrudno.

Oślepiającym jednak promieniem wirtuozowym było wykonanie poloneza Webera w transkrypcji Liszta (z towarzyszeniem orkiestry). Obok rytmiki zdrowej, energicznej, a przytem niepozobawionej wdzięku, p. Carreno olśniała słuchaczy szczegółami techniki, pomiędzy którymi tryl trzymał pierwsze miejsce.

Artystka, przyjmowana entuzjastycznie, wykonała nad program cały szereg utworów, w których technika jej jaśniała blaskiem niezwykłym, mianowicie: „Staccato-Caprice” Vögritsch'a, etiudę „Si j'étais l'oiseau” Henselta, „Valse caprice” Rubinstein. „Kolysanka” Szopena pod palcami tej olbrzymki fortepjanowej brzmiała zbyt energicznie. Wogóle popis wczorajszy p. Carreno był, pomimo swej całej świetności, zbyt jednostronnym. Wszakże sztuka nie zaczęła się dopiero w chwili bieżącej—i w dziedzinie fortepjanu jaśnieją imiona Bacha, Beethovena, oraz naszego jedyne Szopena, bez których żaden popis nie może być zupełnym. Dlatego też

uchylamy się od porównań przedwczesnych i zbyt entuzjastycznych, konstatując w każdym razie powodzenie prawdziwie zasłużone pierwszego w naszym mieście występu niepospolitej artystki.

St. Ciechomski.

NOTATNIK TERMINOWY.

— W dniu jutrzejszym, o godz. 11-ej przed południem, w sali reursy obywatelskiej, odbędzie się posiedzenie członków zarządu kasy zaliczkowo-wkładowej emerytów warszawskich.

ZE ŚWIATA.

× Z Krakowa donosi nasz korespondent pod dniem 22-im b. m.: Wykłady rachunkowości państwowej na wydziale prawniczym tutejszego uniwersytetu mieć będzie z polecenia ministra oświaty nadzwyczajny profesor, oraz sekretarz wszechniucy krakowskiej, dr. Leon Cyfrowicz. — Burmistrz m. Krosna i poseł do rady państwa, dr. August Lewakowski, poczynił starania w Wiedniu o koncesję na budowę kolei lokalnej z Dukli przez Równe, Wietrzno, Krosno do Grzybówki. Jest to teren naftowy, dotychczas w zachodniej części kraju najobfitszy. — Węgierskie dzienniki donoszą, iż dr. Rapaport, poseł krakowskiej izby handlowej do rady państwa, nabył na własność w Krzemienicach na Węgrzech dwie prywatne kopalnie złota. — Na posiedzeniu zapowiadają już szereg odczytów. W pierwszej serii przemawiać będą profesorowie: L. Dargun, K. Morawski, ks. Pawlicki i docent A. Górski. — Sejm galicyjski na ostatniej sesji uchwalił wezwać reprezentację Krakowa do pomocy w staraniach o otrzymanie od rządu koncesji na urządzenie w Krakowie centralnej targowicy na bydło i nierogaciznę, tudzież stacji kontumacyjnej. — Sprawa dla zachodniej części kraju doniosłego ekonomicznego znaczenia była wczoraj przedmiotem narad osobnej, zwołanej przez prezydenta Słachetowskiego ankiety, w której brali udział delegaci rady miejskiej, zarządów kolei północnej i państwowej, oraz poseł Włodzimierz Kozłowski. Postanowiono starać się usilnie w Wiedniu o uzyskanie koncesji i udowodnić, iż Kraków bardziej się nadaje na urządzenie takiej targowicy, niż konkurujące w tej mierze inne miasta na zachodzie Galicji. — Na scenie tutejszej występować ma pani Jadwiga Zielińska, uczennica Rapackiego.

× Zaprzeczenie. Ze Lwowa donoszą nam, iż wiadomość, jakoby hr. Helena Mierowa złożyła 2 milj. złr. na dom pa drzutek we Lwowie, jest przedwczesną.

× Głbiawa. W powiecie krakowskim ma być w tych dniach urządzona przez władze obława na wilki, stwierdzono bowiem, iż wskutek wielkich śniegów i braku pożywienia w lasach przybývają wilki do miejsc zamieszkałych i paru już ludzi stało się ofiarą ich napaści.

× Wielkie obawy budzi nagła odwilż, jaka się powszechnie rozpoczęła. W Krakowie grubość lodu na Wiśle dosięgła 60 centymetrów; niezwykle wielkie śniegi zalegają nie tylko góry, lecz i niziny, w razie nagłego ruszenia lodów i topnienia śniegu (d. 25-go b. m. w południe termometr wskazuje 8 stopni ciepła R.) nadbrzeżne miejscowości mogą doznać strasznych skutków perjodycznych prądów wylewów.

× Z Poznania piszą do nas: Zasypy śnieżne powodują ustawicznie opóźnianie się pociągów kolejowych, a często i ich wykoślenie z przyczyny pęknięcia obręczy na kołach lub ich samych, albo osi. — Z Kurnika donoszą o spodziewanej na wiosnę na wielką skalę emigracji ludu do Ameryki i do Saksonji, a obywatele ziemscy stoją wobec tego bezradni i chyba ostatecznie sami wywędrują do nowego świata.

× Wyrok śmierci. W d. 24-ym b. m., jak nam donoszą z Gniezna, sąd przysięgłych miejscowy skazał na śmierć robotnika Nowickiego z Żernik. Skazany zamordował w d. 17-ym grudnia r. z. robotnika Majchrzaka i skradł mu 15 marek.

× „Thermidor.” Taki nosi tytuł ostatni 4-aktowy dramat Wiktoryna Sardou, wystawiony w zeszłą sobotę w Komedji Francuzkiej. Sztuka żywego doznała powodzenia.

× Wieża babilońska, od wieków leżąca w gruzach, w tych dniach ozdobiona została figurą Najświętszej Panny. Ustawił ją własnym staraniem pewien misjonarz z zakonu oo. karmelitów, a poświęcił jeszcze Papież Pius IX-ty. Odstąpienie figury odbyło się z wielką uroczystością, na którą przybyła także znaczna ilość muzułmanów. Z osmiu pieter wieży babilońskiej pozostały dzisiaj tylko dwa i te jednak tak są wysokie, że na 80 kilometrów dookoła widnieją. Podstawa wieży obejmuje obszar 154 metrów kwadratowych.

× Z życia Kalakauy, zmarłego niedawno w San Francisco króla Hawaj, zabawna obiega w Paryżu anegdota. Gdy wkrótce, po objęciu tronu, król bawił w Paryżu, zaproszono go na wieczór do jednego z miejscowych klubów. Po wieczery prezes klubu zapytał jego królewską mość, czy nie zechciałby zwiedzić sali gry. Kalakana przez tłumacza odpowiedział, że nie tylko chętnie salę zwiedzi, ale radby i zagrał, gdyby nie to, że nie wziął ze sobą pieniędzy. Zagabnięty w ten sposób pre-

zes z całą usłużnością wręczył gościowi 30,000 fr., z prośbą, aby je przyjął, jako pożyczkę. Władca Hawaj wsunął pieniądze do kieszeni i wszedł do sali gry, zachwycał się jej urządzeniem, chodził od stołka do stołka, przyglądając się grze, poczem jednego nie postawiwszy franka, majestatycznym krokiem oddalił się z klubu. Jakże były dalsze losy owych 30,000 franków—kronika milczy.

× Przepowiednie. Trzęsienie ziemi, które świeżo zdarzyło się w Algierji, poruszyło do głębi zabobną ludność miejscową. Muzułmanie utrzymują, iż według brzmienia przepowiedni, zawartej w ich księgach, trzęsienie to ziemi zapowiada bliską śmierć jednego z władców muzułmańskich, która pociągnie za sobą błogie skutki dla ludzkości. Izraelici zaś upatrują w świeżem trzęsieniu ziemi zapowiedzi krwawego roku, po którym ogólny pokój zapanuje na świecie.

BANKI MYDLANE.

Rozumowanie, nie pozbawione śluzności
Jan, stujący u pana X., leży na kanapie i filozofuje:
— To dziwne! Jeżeli pan leży na kanapie po całych godzinach, ludzie mówią: „Co za natura kontemplacyjna!”
Jeżeli ja robię to samo, świat mówi: „A to leniuch...”
To dziwne!...

Przed ślubem.
— Idzież więc za mąż?... Nie wątpię, iż związek twój opiera się na jednostajności gustów?...
— Oh tak!... Nie cierpię swego przyszłego, a i on nie poszedłby za mną w ogień!...

Pierwszy luty przyniesie
W ratuszu festyn wielki:
Warszawa tańczyć będzie
Na nauczycielki.

Wybiera się też na bal
Niewiasta i mąż wielki.
Miliard rubli już dano
Na nauczycielki.

Któż-bo na bal nie pójdzie?
Chyba hetki pętelki...
Niech żyje bal w ratuszu
Na nauczycielki.

— Na wstydzących się zebrać: Stały prenumeratorka J. Ch. za otrzymanego od p. Z. zajęcia, kaczki i pularę rs. 2.

— Dla podupadłych nauczycielek w Królikarni: w rocznicę śmierci s. p. Anieli Jenike, złożono w redakcji rs. 3.

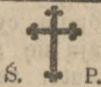
— Dla starca z ulicy Wróblej № 3: A. W. rs. 1.

— Zarząd szpitala dla dzieci fundacji Bersohnów i Baumannów składa serdeczne dzięki Stefanowi Lewentalowi za ofiarowane w rocznicę jego urodzin rs. 18 na rzecz szpitala.

NEKROLOGJA.

† S. p. ANDRZEJ BRZEZIŃSKI,

b. mecenas b. departamentów rządzącego senatu, po krótkich cierpieniach w d. 25 stycznia 1891 r. zakończył życie, przeżywszy lat 67. Msze święte przy zwłokach w mieszkaniu zmarłego przy ulicy Królewskiej № 35 odbywać się będą w d. 27 i 28 b. m., we wtorek i środę, o g. 10^{1/2} i 11^{1/2} przed poł., wyprowadzenie zwłok nastąpi w dniu 28-ym b. m., we środę, o godzinie 2-iej po południu na cmentarz powązkowski. Na smutne te obrzędy pozostali w głębokim żalu: żona, dzieci i wnuki, zapraszają krewnych, kolegów i życzliwych. Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą. —335—

Ś. P.

Z Pecherzewskich ELŻBIETA ŻANDR,

w dniu 13/25 b. m. w Petersburgu życie zakończyła.

Nabożeństwo żałobne za spój jej duszy, odbędzie się w dniu 28-ym b. m., we środę, w kościele św. Piotra i Pawła na Koszykach, o godzinie 11-iej przed południem. —340—

† S. p. LUDWIK HILDT,

obywatel miasta Warszawy, w wieku lat 76, po długich cierpieniach zakończył życie dnia 26 stycznia r. b. W smutku pogrzebieni: żona, synowie, córka, zięć, synowie i wnuki, zapraszają na wyprowadzenie zwłok odbyć się mające w dniu 28 b. m., to jest we środę, o godzinie 2-iej i pół rano, do domu przy ulicy Leszno № 24, na cmentarz ewangelicko-augsburski. Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą. —336—

† S. p. MAURACY KRUPOWICZ,

młodszy cenzor, po długich i ciężkich cierpieniach, zakończył życie dnia 25-go stycznia 1891 r., w wieku lat 67. Nabożeństwo żałobne odbędzie się w kościele św. Aleksandra we środę, dnia 28 stycznia, o godzinie 10-iej i pół rano i zaraz po nabożeństwie na odprowadzenie zwłok na cmentarz powązkowski. Zbolała żona i siostra zapraszają na te smutne obrzędy krewnych, przyjaciół, kolegów i znajomych. —148—

† We czwartek, dnia 29-go stycznia, o godzinie 10-iej i pół rano, jako w dniu imienin

Ś. P.

ZDZISŁAWA z Poradowa RULIKOWSKIEGO, odprawiona będzie w kościele po-karmelickim na Krak. Przedm., za duszę zmarłego, wotywa żałobna, na którą pozostali rodzice zapraszają krewnych, przyjaciół i życzliwych znajomych. —311—

† Dnia 28 stycznia, we środę, w oktawę śmierci

Ś. p. Emilji z Koloszków BOGUCKIEJ,

odbędzie się w kościele św. Aleksandra, o godzinie 10-iej i pół rana, nabożeństwo żałobne, na które brat i szwagier zapraszają przyjaciół i znajomych. —349—

† W dniu 30-ym stycznia, w piątek, o godzinie 9-iej rano, w kościele Opieki św. Józefa (pp. wizytek) na Krak. Przedmieściu, odbędzie się nabożeństwo żałobne za spój duszy

Ś. p. Mieczysława Chojeckiego,

wychowawca b. Szkoły głównej, członek sądu okręgowego rjańskiego, na które ciotka i rodzicielstwo zmarłego zapraszają krewnych, przyjaciół i kolegów. —344—

† Dnia 28-go stycznia, we środę, w kościele Przemienienia Pańskiego przy ulicy Miodowej, o godzinie 10-iej rana, za duszę s. p. Karola Kobylańskiego, w smutną rocznicę imienin najgodniejszego męża, odprawi się nabożeństwo żałobne, na które w wiecznym smutku pozostała żona, krewnych, przyjaciół i znajomych zaprasza za tę duszę świętobliwą. —329—

† S. p. JÓZEF IGNACY (syn Adama) KIEDRZYŃSKI,

zawiodawca fabryk chlewiskich, po kilkoletnich ciężkich cierpieniach, zakończył życie w dniu 18 stycznia 1891 r. w Pawłowic, przeżywszy lat 72. Pochowanie zwłok odbyło się dnia 21 stycznia na cmentarzu parafjalnym w Chlewiskach; o czem strokana rodzina zawiadamia krewnych, przyjaciół i znajomych zmarłego. —341—

† Za spój duszy nieodżałowanej

Ś. p. Karoliny 1-go ślubu hr. Potockiej, 2-go ślubu ROSTWOROWSKIEJ,

odprawiona będzie w dniu 28 stycznia r. b., to jest we środę, o godzinie 10-iej i pół rana, jako w dniu jej imienin, żałobna wotywa w kościele św. Andrzeja (panien kanoniczek) przy ulicy Senatorskiej, na którą pograżony w żalu mąż, krewnych, przyjaciół i znajomych zaprasza. —257—

† W sobotę, tj. dnia 31 stycznia, odprawiona zostanie w kościele Nar. N. Panny Marji (po-karmelickim) na Lesznie, o godz. 10-iej rano, żałobna wotywa za spój duszy

Ś. p. Ignacego Karasińskiego,

b. radcy Klucza Księżpolskiego w dobrach Ordynacji Zamoyskiej, na którą w ciężkim smutku pozostała żona wraz z dziećmi i wnukami zaprasza krewnych i znajomych. —332—

† Rodzina pozostała po zmarłym s. p. Józefie Kiedrzyńskim,

zawiodawcy fabryk chlewiskich, czuje się w obowiązku złożyć serdeczne podziękowanie zarządowi fabryk za szczerą pomoc przy pochowaniu zwłok, oraz licznie zgromadzonemu kolegom zmarłego za łaskawy współudział przy oddaniu ostatniej posługi. —342—

Z Petersburga.

Nowosti zamieszczają nowe szczegóły o pracach komisji edukacyjnej, funkcjonującej pod przewodnictwem ks. Wołkońskiego przy ministerjum oświaty:

„Znana komisja ks. Wołkońskiego—piszą Nowosti—zajmująca się dalszą pracą nad planami i programami szkolnymi, wprowadzonymi w bieżącym roku akademickim w gimnazjach klasycznych, nie zawieszała swych zajęć nawet w czasie ubiegłych feryj Bożego Narodzenia. Tak energiczna praca wypływa z konieczności ukończenia zajęć przed końcem roku, a mianowicie przed egzaminami. Obecnie też, jak się dowiadujemy, komisja zajmuje się ostatecznem uregulowaniem kwestji egzaminów, określeniem roli prac piśmiennych i zmniejszeniem liczby godzin szkolnych.

„O pierwszej z tych kwestyj zamieściliśmy już wiadomość poprzednio (powtórzyliśmy ją w swoim czasie w dziale wiadomości administracyjnych; (przyp. red.). Co się tyczy roli prac piśmiennych, to komisja, jak się dowiadujemy, zmieniła swój poprzedni pogląd w tym względzie; prace piśmienne na egzaminach przejściowych nie będą miały znaczenia decydującego, głównie zaś postanowiono ograniczyć się do oceny prac tego rodzaju w ciągu roku.

„Jak wiadomo, ilość godzin tygodniowych w gimnazjach i szkołach realnych wynosi bardzo poważną liczbę: dla uczniów, uczęszczających na wykła-

dy obydwóch języków nowożytnych, przypada: w klasie wstępnej—22 godz., w I-ej—23, w II-ej—28, w III, IV, V, VI, VII i VIII—po 29 godz.; oprócz tego znaczna ilość czasu musi być poświęcana na przygotowanie się do klasy. W końcu r. z. ministerjum oświaty zebrało w tym przedmiocie informacje od przelożonych szkół średnich, przyczem okazało się, że w dwóch niższych klasach (I i II) przypada przeciętnie na przygotowanie lekcji dla uczniów średnich zdolności od 2½—3 godz. dziennie, w trzech następnych klasach (III, IV i V) od 3½—4½ godz., a w wyższych od 4½—6 godz. Tygodniowo wypadnie zatem dla młodszyc uczniów od 15—18 godz., dla starszych od 21—27 godz., a dla najstarszych od 27—36 godz. W ten sposób pierwsza grupa uczniów zużywa ogółem na pracę umysłową dziennie od 6½—7¾ godz., czyli 39—46 g. tygodniowo, druga od 8½—10 godz. dziennie czyli od 50—60 godz. tygodniowo, wreszcie trzecia dziennie od 10—11 godz., a tygodniowo od 60—66 godz.

„Rozumie się samo przez się, że tak znaczna praca mózgowa w wieku, kiedy organizm rośnie i formuje się pod każdym względem, wywołuje nader szkodliwe znużenie z ogólnie znanymi jego skutkami nietylko dla fizycznej strony ucznia, lecz moralnej, oraz umysłowej. Wobec tego komisja ks. Wołkońskiego, jak słyszeliśmy, doszła do wniosku, że niezbędnem jest zmniejszyć liczbę godzin szkolnych, a jednocześnie zredukować czas, poświęcany zajęciom domowym. W tym celu zamierzono zwrócić pilną uwagę na stosowane obecnie w gimnazjach metody wykładu, a w razie potrzeby poddać nowej rewizji plany i programy przedmiotów gimnazjalnych.

„Zmniejszenie liczby godzin będzie miało jeden jeszcze rezultat, a mianowicie odbije się na położeniu ekonomicznem nauczycieli szkół średnich. Na mocy obowiązującej ustawy gimnazjów i szkół realnych, nauczyciele otrzymują, jak wiadomo, wynagrodzenie po 60 rs. za lekcje w stosunku ilości godzin tygodniowych. Wobec tego warunku, po zmniejszeniu liczby godzin codziennych, musi się niezbędnie obniżyć cyfra zarobku oddzielnych nauczycieli, co oczywiście byłoby niesprawiedliwym i zaszkodziłoby sprawie szkolnej. Aby zapobiedz tym niepożądanym skutkom, postanowiono albo podwyższyć odpowiednio opłatę za godzinę, albo ta wyrównała różnicę, albo też powrócić do dawnego systematu pensyj za wykład oddzielnych przedmiotów.

„Nad rozstrzygnięciem tych w najwyższym stopniu ważnych kwestyj w sprawie wykształcenia średniego pracuje obecnie komisja ks. Wołkońskiego, przyczem w celu dokładniejszego zbadania przedmiotu ma prawo powoływania do swego grona nowych osób z głosem doradczym. W ten sposób komisja, która początkowo składała się z dziesięciu członków, dziś w łonie swoim liczy daleko więcej uczestników.”

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

ROZWIĄZANIE PARLAMENTU.

Wiedeń 27-go stycznia. (Tel. pryw. K. W.)—W uzasadnieniu rozwiązania rady państwa pisze *Wiener Zeitung*: „Krótkość czasu, pozostałego do upływu sześciolatniego okresu parlamentarnego, liczne zmiany, dokonywane się w łonie stronnictw, wynikię ztąd trudne i wątpliwe konfiguracje większości, jako też względy na zadania przyszłości wskazywały, że nadeszła chwila do rozwiązania izby deputowanych i wyjaśnienia politycznej sytuacji. Austria potrzebuje i w przyszłości parlamentu, który po austriacku myśli, czuje i działa, który siłę i godność monarchji stawia wyżej po nad interes stronnictw. Większość parlamentarna powinna uczynić zadość potrzebom państwa i zdolną być do rozwinięcia energicznej działalności prawodawczej; powinna stanowić zapórę przeciw niepatryjotycznym i skrajnym dążeniom; powinna bronić konstytucyj państwa, równie jak konstytucyjnie zawarowanych praw krajów koronnych i ludów, indywidualności ich, jakoteż najważniejszą podstawę ludzkiego obywatelstwa, religję szanować i uwzględniać. Ma to być większość, która rozumie przejawy czasu, gdyż równie, jak całe nasze życie prywatne i publiczne nie może zachować się obojętnie wobec pewnych zjawisk społecznych, tak i władza ustawodawcza w obrębie swego zakresu działania powinna dowieść jasnego zrozumienia pytań społecznych.”

Wiedeń 27-go stycznia. (Tel. Biura kor.) — Prawdopodobnem jest wstąpienie przewodzczy niem-

ców morawskich, barona Chlumeckiego, do gabinetu. Rozwiązanie izby deputowanych nastąpiło po konferencjach z Jaworskim i z przewodzcami lewicy liberalnej; obie strony zgodziły się na wytworzenie nowej większości. Cała akcja wymierzona jest widocznie przeciw stronnictwu młodoczeskiemu, które przy wyborach zwycięży w Czechach z pewnością. Stanowisko Dunajewskiego ma być zabezpieczone. Hr. Taaffe przyjął jego program.

Wiedeń 27-go stycznia. (Tel. pryw. K. W.)—Manifest z d. 23 go b. m., rozwiązujący izbę deputowanych, uważany jest przez jedną część prasy za zwycięstwo polityki Dunajewskiego, inni utrzymują, że minister ten w gabinecie, zbliżonym do lewicy niemieckiej, jest wprost niemożliwym i że dlatego usunąć się musi, jakkolwiek idee jego znalazły u korony i hr. Taafego zwyciężkie uznanie. Minister poświęcił przeto siebie dla rzeczy. W ogóle sytuacja dla wszystkich jest niejasną. Zwrócono również uwagę na to, że izba nie uchwaliła dotąd budżetu, tylko prowizorium obowiązujące do końca kwietnia. Przyszła izba będzie przeto musiała zebrać się już w kwietniu.

Kraków 27-go stycznia. (Tel. pr. K. W.) — Według doniesień z Wiednia, powszechne wybory posłów do rady państwa odbędą się w terminie do 9 go marca b. r. Druki i formularze, potrzebne do przygotowania list wyborczych i kart głosowania, mają być wobec krótkości czasu zamawiane telegraficznie.

Kraków 27-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.)—Komisja parlamentarna klubu liberalnej lewicy sejmowej ogłosiła obszerny program, złożony z 12 tu arkuszków. Żąda ona między innymi powszechnego głosowania, które dałoby większości żywiołom postępowym w kole.

UGODA CZESKO-NIEMIECKA.

Praga czeska 27-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.)—Marszałek sejmowy uwiadomił dr. Schmeykala, że Niemcy otrzymają tymczasowo dwa miejsca w wydziale krajowym.

Praga czeska 27-go stycznia. (Tel. pryw. K. W.)—Świeżo utworzony klub Skardy (złożony z 13 secesjonistów staroczeskich; *przyp. red.*) rozpadł się. Sześciu członków jego wstąpiło do klubu młodoczeskiego.

Praga czeska 27-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.)—Przy nowych wyborach do rady państwa staroczesi nie zyskają więcej nad 12 mandatów. Rieger chce kandydować, wszakże wybór jego bardzo wątpliwy. Klub młodoczeski wybrał już komitet wyborczy.

Praga czeska 27-go stycznia. (Tel. pr. K. W.)—Spodziewają się dzisiaj zamknięcia sejm.

MIESZKANIA DLA ROBOTNIKÓW.

Berlin 27-go stycznia. (Tel. pryw. K. W.)—Przyjęto nowy system mieszkań robotniczych. Zamiast tworzenia osobnych, zamiejskich dzielnic, dla ludności pracującej będą nabywane domy w obrębie miasta i przerabiane w ten sposób, że w środku będą ogrody, otoczone z trzech stron domkami dla robotników, mieszkania zaś frontowe przeznaczone zostaną dla innej ludności. W ten sposób utrzymany ma być związek pomiędzy warstwami społecznymi, który dobroczynnie może wpłynąć na usposobienia robotników.

INFLUENZA.

Paryż 27-go stycznia. (Tel. pryw. K. W.) — Influenza szerzy się tutaj znowu, zwłaszcza w szkołach.

KATASTROFA NA LODZIE.

Antwerpja 27-go stycznia. (Tel. pryw. K. W.)—Dwieście osób ślizgających się na zamrzniętej Skaldzie wpadło do rzeki. Wielka część utonęła.

WYWÓZ BYDŁA.

Paryż 27-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.) — Zawiazało się tutaj Towarzystwo dla sprowadzania bydła i owiec z Rosji. Kapitał zakładowy wynosi

trzy miliony fr. Siedzibą zarządu Towarzystwa będzie Petersburg. Transporty będą szły z portów czarnomorskich do Marsylii.

ARMJA ZBAWIENIA.

Londyn 27-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.)—Generał Booth otwiera tutaj pierwsze schronisko dla 200-tu mężczyzn, w Shoredith dla 400-tu, tudzież warsztat dla 50-ciu robotników wypuszczonych z więzień. W miarę napływu reszty funduszków powstaną schroniska w Bradford, Leeds, Liverpoolu, Manchesterze i Bristolu.

KOLEJE ANATOLSKIE.

Konstantynopol 27-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.) — Nadzwyczajny ruch na kolejach anatolskich spowodował przyspieszenie dalszych robót. W tym roku dotrze do Eszikehir, w r. 1892-im do Angory.

PODRÓŻ KEDYWA.

Kair 27-go stycznia. (Tel. pryw. Kur. W.)—Kedyw przedsiębierze pierwszą podróż w górę Nilu aż do Korosko i Wadyhalfa dla podniesienia powagi tronu.

ŚNIEŻYCE.

Nowy Jork 27-go stycznia. (Tel. pr. K. W.)—Straszliwy orkan śnieżny pozrywał druty telegraficzne, dachy i kominy. Żadnej depechy nie wyprawiono przez czas dłuższy. Ciemność panowała głęboka. Koleje poniosły milionowe straty. Z innych miast donoszą również o zamieciach i wyrządzonych stratach.

Berlin 27-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.) — Najmłodszy syn cesarza Wilhelma otrzymał przy chrzcie wczorajszym imiona: Joachima, Franciszka, Humberta. Zastępcom rodziców chrzestnych, cesarza Franciszka Józefa i króla Humberta, arcyksięcia Eugenjuszowi i księciu Genii, udzielił cesarz orderu orla czarnego. (*Aj. półn.*)

Berlin 27-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.) — Z powodu dzisiejszych urodzin cesarza Wilhelma (ur. d. 27-go stycznia 1859-go r.; *przyp. red.*) domy przybrane we flagi i bogato dekorowane.

Berlin 27-go stycznia. (Tel. pryw. Kur. W.)—Wielką sensacją wywołała tu wiadomość z Hamburga, że jen. Leszczyński podał się do dymisji. Mówiono niedawno, że ma on zostać szefem sztabu jeneralnego. (Przed kilkoma tygodniami książę Bismark z całą rodziną jeździł do niego na obiad do Hamburga; *przyp. red.*)

Berlin 27-go stycznia. (Tel. pryw. Kur. W.)—Pogoda zawitała. Obawy powodzi osłabły.

Berlin 27-go stycznia. (Tel. pryw. K. W.) — W kopalniach westfalskich roboty w znacznej części zawieszono z powodu silnego przesiąkania wody. Wiele fabryk zamknięto z powodu braku węgla.

Londyn 27-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.) — Kolej „Caledonian” otworzyła ruch z nowym zupełnie personelem służbowym.

Londyn 27-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.) — W Kanadzie odkryto ogromne pokłady węgla kamiennego.

Glasgow 27-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.) — Spłonął tu dworzec kolejowy, tudzież jeden z wielkich banków.

Berlin 26-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.) —

Ruble w gotówce (wczoraj 235.90)

Ruble na dostawę (wczoraj 235.75)

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

— Panu A. P., stałemu prenumeratorem. — W Warszawie możemy sz. panu wskazać drów: Brunera, Gajkiewicza, Fabjana, Goldflamma, Płaskowskiego, Wisłockiego i inn.

— Panu X. Y. Z. — O ile nam wiadomo, wszystkie posady w mającej się otworzyć filji Banku azowsko-dońskiego zostały już obsadzone.

— Panu L. B. — Wymienione przez sz. pana papiery, według naszych informacji, nie zostały wylosowane.

— Stałemu prenumeratorem (K. W.) w Zyrardowie. — Wykazane przez sz. pana papiery, stosownie do naszych informacji, nie zostały wylosowane.

Tania sprzedaż towarów białych, materiały na suknie, serwety futowe. Zielna 27, Świętokrzyska 43, mieszkania 23. 248r

Toaleta biała, wspaniała, zupełnie świeża, jest do sprzedania za połowę ceny. Obejrzyć można codziennie, Nowy-Swiat 34, mieszkania 3, od 12 do 2-jej. 2290

W magazynie G. Marczewskiej, ul. Czysta 8, pozostawiono do sprzedania okrycie pluszowe paryskie, kostjum paryski jedwabny, żakiet granatowy pluszowy, żakiet biały i jersey czarny. 2312

Ważna wiadomość. Prześliczne wachlarze paryskie w wielkim wyborze z powodu końca sezonu wyprowadza znana fabryka rękawicznicza „Hippolit”, Marszałkowska 145. 2281

Wyprowadza kolarzyków, mankietów, krawatów. Hoża 3, drugi dom od Placu św. Aleksandra, Sachs. 2689

Zupełna sprzedaż wyrobów metalowych, zabawek i naczyń kuchennych po cenie niższej kosztu, z powodu zmiany interesu. Szafy sklepowe tanio do sprzedania. Czysta 6, Tarnowski. 1794

Z powodu wyjazdu do sprzedania garnitur mebli wyszlifowanych orzechowych. Praga, ul. Żąbkowska 11, m. 44. 2302

Zegar ścienny do sprzedania dobry i tanio. Ul. Leszno 20, u nauczyciela. 2593

Z powodu wyjazdu do sprzedania 2 tuziny krzesel dębowych gustownych, szafa orzechowa. Nowomiejska (Gołębia) 16, Łukowski. 2703

Za rs. 28 do sprzedania nowa maszyna Singera pedałowa, ozdobna szkatułka, cicho lekko szyjąca. Kruca 35, mieszk. 14, wieczorem przez Wspólną. 2663

Interesa handl. i mająt.

Anons. Interes dla kobiety, mogący zapewnić dostatni byt rodzinie, wyrobiony wieloletnią egzystencją, z utrwaloną renomą, jest do sprzedania. Kapitał kilka tysięcy rubli.—Wiadomość: Hoża 35, m. 27, od 4—6-jej. 2182

Do interesu handlowego wyrobionego potrzebny wspólnik czynny lub cichy, kapitał 6,000 rs. Oferty: kantor Kurjera Z. 64. 2226

Do sprzedania interes handlowo-przemysłowy, egzystujący od lat 40, przynoszący 60 procent. Wiadomość: Kanonja 8, mieszkania 8, od 2 do 5-jej każdodziennie. 2434

Dzierżawa od 1-go kwietnia dobrego majątku 500 morgów; opał, pastwiska, duże ogrody, propinacja. Wygodny dwór, inwentarze, ładne obławy. Objąsni W-ny Horoch, pomocnik zawiadowcy, Biała (siedlecka). 1857

Dwa domy murowane oraz place w m. powiatem Przasnyską, gub. plockiej, do sprzedania. Wiadomość od godz. 12—2-jej, Hoża 24, mieszk. 2. 2241

Do sprzedania fabryka octu wraz z zabudowaniami, przynosząca netto 2,800 rs., za rs. 7,500. Elekoralna 51, mieszk. 5, od 3—7-jej po południu. 2411

Handel produktów spożywczych przy ulicy przynajmniej do sprzedania. Kruca 38, mieszk. 18. 2249

Kawiarnia do sprzedania, 180 rs. Świętokrzyska 20. 2696

Magle egzystujące od lat przeszło piętnaście sprzedam niedrogo. Chmielna 33. 2634

Magle wiedeńskie do sprzedania. Nowy-Swiat 57. 1935

Magazyn warszawski. Sklep dystrybucyjno-galanteryjny do sprzedania zaraz. Ul. Chmielna 16. 2630

Na czasie! Do sprzedania skład węgla z wyrobioną klientelą i z kontraktem na węgle. Wiadomość: kantor Kurjera S. 30. 2227

Osoba posiadająca rs. 1,000, może mieć zaopiekowany byt i opiekę przy rodzinie do śmierci. Hoża 38, m. 27, od 4—6-jej. 2630

Potrzebni wspólnik lub wspólniczka do nowo mającej się rozszerzyć sali licytacyjnej.—Oferty przyjmować będzie kantor Kurjera pod lit. M. B. 2721

Plac około 100,000 łokci □ zawierający, położony przy ul. Karolkowej, na terytorjum miasta, do sprzedania w częściach lub w całości. Wiadomość w kancelarii Józefa Kokołowego mecenasa, przy ul. Marszałkowskiej pod 151. 1799

Poszukuje sklepu z mieszkaniem i piwnicą na handel kolonialny i skład piwa, w ruchliwym punkcie. Adresy składać w kantorze Kurjera Warsz. pod „M.” 2260

Piekarnię kto ma do sprzedania lub wdzierżawienia, zostawi ofertę w kantorze Kurjera pod Z. K. 2633

Potrzeba rs. 150, procent i spłata od umowy.—Oferty przyjmuje kantor Kurjera dla N. 150. 2641

Potrzebna jest wspólniczka do interesu z kapitałem rs. 50.—Wiadomość: Długa 32, m. 3. 2571

Poszukuje się kupna apteki w Królestwie Polskim, z obrotem 4 do 5 tysięcy rubli.—Łaskawe oferty proszę składać: Warszawa ul. Dobra 63, m. 23, W-ny Zienkowski. 2009

Publi 1,500 potrzebne do interesu bardzo korzystnego, na dobrą gwarancję. Chmielna 32—12. 2277

Publi 3,000 potrzeba jest na 1-szy numer hipoteki, procent stosownie do umowy.—Oferty proszę składać u W-go Jana Kamińskiego, od 11—12-jej w południe i od 4—5 po południu, ulica Niecała 12 „Magazyn obuwia”. 2577

Publi 30,000 na bardzo tani procent, do ulokowania na domy murowane w środku miasta. Dzielna 9, mieszk. 22, tylko od 3—5 po południu. 2613

Szynk z powodu choroby właściciela zamknięty i jest do sprzedania na bardzo dogodnych warunkach. Wiadomość: ul. Książęca 19. 2284

Sklep wiktuałów za bezcen sprzedam z powodu wyjazdu. Nowolipki 81. 2609

Sklep jest do wynajęcia zaraz, za restaurację lub na skład wódek, lub na inny interes. Solec 99. 2570

Sklep spożywczy z dystrybucją, targ dzienny około 17-tu rs., z przyczyny niemożności prowadzenia dwóch interesów do sprzedania za: az.—Wiadomość w tymże sklepie stara Praga ulica Wołowa 21/243 C., dom P. Kowadło, niedaleko od dr. żel. Terespoleskiej. 2657

Sklep spożywczy dystrybucyjny do sprzedania. Chłodna 27. 2651

Skład wódek do sprzedania z powodu słabości, egzystujący od lat 50, w dobrym punkcie, z ładnym urządzeniem i bardzo tanio, dom narożny łączący z sobą dwie ulice oraz sąd mirowy.—Wiadomość w kiosku Krakow.-Przedm. róg Nowo-Miodowej. 2639

Sklep mydlarski z farbami malarskimi do sprzedania. Kruca 21. 270r

Szkola 4 ro klasowa meżka jest do odstąpienia w większym mieście.—Wiadomość skład Win F. Pawłowskiego, Chmielna róg Brackiej 276r

Wyjeżdżam, odstępuję pralnię z wyrobioną klientelą.—Zórawia 19. 2652

Wyjeżdżam, tanio sprzedałbym sklep spożywczy. Obrót 12,000. Wiadomość: mydlarnia Olszewskiego, Marszałkowska 116. 2647

Wspólnika zanego charakteru z kapitałem rs. 3,000, poszukuje się do zakładu dobrze się procentującego. Wiadomość: Twara 10, stróż wskaże. 3625

Wspólnika lub wspólniczki z kapitałem 500 rs. potrzeba do korzystnego interesu. Oferty: kantor Kurjera „Solid”. 2661

Zamienię sklep, ulica prencypalna na sumę hipoteczną 2,500 rs.—Oferty do Kurjera „Kto”. 2581

Zastępstwa na Cesarstwo przyjmuje dom handlowy i przemysłowy warszawski, wysyłający trzy razy do roku własnych voyagerów. Klientelę liczną i dawną posiada w całej Rosji. Oferty przyjmuje kantor Kurjera sub „Zastępstwa”. 2061

2500 Interes przynoszący czystego zysku 10 mającemu od 6,000 do 8,000 rs. Wiadomość: ul. Długa 4, stróż wskaże, do p. R. Zostać można od godz. 8—9-jej zrana i od 10 do 11-jej wieczorem. 2471

Lokale.

A) Salon frontowy, pierwsze piętro, oraz pokój, pojedynczy. Mogą być z meblami, usługą i całodziennym utrzymaniem. Tylko dla osób przyzwoitych. Złota 34, m. 3. 2610

Do wynajęcia od 1 kwietnia r. b. lub zaraz: 5 pokoi, kuchnia i piwnica, przytem przedsiok i altana oszklona, zdatna na pracownię malarską i t. p., na parterze w podwórzu, Miodowa 6, cena rs. 600 rocznie. Wiad.: Miodowa 1, w fotografii Karoli et Pusch. 2615

Do wynajęcia zaraz za niską cenę: stajnia na 4 konie i dwie wozownie na Pradze, przy ulicy Żąbkowskiej 26. Szczególnie dogodnie dla utrzymujących dorożki. Wiadomość: na miejscu, u rządcy domu. 274r

Dwa pokoje, salon, z meblami, usługą, z osobnym wejściem, przy wdowie, pierwsze piętro od frontu. Chmielna 33, mieszkania 4. 2679

Do wynajęcia pokój z meblami, usługą, opalem. Niecała 12, m. 30. 2714

Dwa pokoje z kuchnią zaraz do wynajęcia. Długa 9. 2446

Dwa pokoje umeblowane, z przedpokojem do wynajęcia. Graniczna 10, m. 14. 2489

Gabinet ze wspólnym przedpokojem. Marszałkowska 116, m. 17. 2519

Jest do wynajęcia zaraz pokój z przedpokojem i alkową, umeblowany, z usługą i samowarem, z osobnym wejściem, na 1-m piętrze od frontu. Krakowskie-Przedmieście 18. 2315

Korzystny lokal, Marszałkowska 104, w każdym czasie osiem pokoi, przedpokój i kuchnia, na 1-m piętrze od frontu, zdatny na hotel, magazyn mebli, lombard i t. p. oraz 3 pokoje i kuchnia, cena przystępna, wiadomość na miejscu. 2706

Leszno 33—7. Pokój frontowy, ładny do wynajęcia, usługą samowarem. 2244

Mieszkanie po zakładzie rękodzielniczym, od 9 lat egzystującym, z 6-u pokoi, do wynajęcia od 1 kwietnia. Może być podzielone. Świętokrzyska 19.—Sklepy do wynajęcia w każdym czasie, Świętokrzyska 19. 262r

Mieszkanie parterowe ze sklepami, gdzie mieściła się restauracja do wynajęcia zaraz. Nowy-Swiat 12. 2049

Pomieszczenie dla kobiety inteligentnej—z panią kształcąca się, całodziennie utrzymanie, fortepian, konwersacja francuzka rs. 18 miesięcznie. Świętokrzyska 19—19. 2711

Przy ulicy Marszałkowskiej 131, zaraz do wynajęcia lokal na 1-m piętrze od frontu, składający się z 5 pokoiów, salonu z balkonem o 3-ach oknach, przedpokój, kuchnia, piwnica, góra, oświetlenie gazowe, wodociąg, zlew, za rs. 1,000 rocznie. Wiadomość u rządcy domu. 1085

Potrzebne od 1 kwietnia lub 1 lipca mieszkanie, składające się z 5-u pokoi, przedpokojem, kuchnią, z wygodami. Może być drugie piętro, w oficynie, lecz przodnie wejście. Cena 450—500 rs., pierwszeństwo blisko Królewskiej. Oferty proszę nadsyłać: Wspólna 5, mieszkania 2. 2579

Pokój duży, za 10 rs., 2 pokoje, przedpokój i kuchnia, na 3-m piętrze, za 13 rs., i pokój za 6 rs. miesięcznie jest do wynajęcia zaraz, w Starem-Mieście 4—6. 2686

Piekarnia kompletnie urządzona ze sklepem, mieszkaniem, stajnią, lub bez, do wynajęcia od 8 kwietnia. Ordynacka 11. 2596

Potrzebne 2 pokoje, przedpokój, w centrum miasta, w domu eleganckim. Oferty przyjmuje Kurjer po L. K. 2650

Pokoje pojedyncze, na 1-m piętrze, z opałem i usługą do wynajęcia. Marszałkowska 114, róg Złotej. 269r

Pokój, oddzielne wejście, frontowy, parter, odnajmę, zaraz. Wilcza 25. 2656

Poszukuje mieszkania od Wielkiej Nocy przy ulicy Elekoralnej, złożonego z dwóch pokoiów, przedpokojem i kuchnią z wszelkimi wygodami, na pierwszym lub drugim piętrze od frontu. Oferty: kantor Kurjera Warsz. J. P. 29. 2496

Sklep obszerny z trzema przyległymi pokojami zaraz do wynajęcia. Nowo-Senatorska 4. 1992

Sklep z piwnicą za 150 rubli rocznie do wynajęcia. Zórawia 14, róg Krucej. 2618

Widny, suchy pokój umeblowany, z usługą. Marszałkowska 149, m. 11. 1668

Zaraz pokój duży, elegancki, ciepły, umeblowanie, usługa. Szpitalna 1, m. 6. 2374

Zaraz pokój umeblowany. Ulica Smolna 15. 2622

Zaraz elegancko umeblowany salon z pokojem do wynajęcia, z całodziennym utrzymaniem. Świętokrzyska 20, mieszkania 11. 2612

Doniesienia rozmaite.

Adres taniach franek, koronek, fartuszków aparyczkich. Marszałkowska 148, m. 4. 1684

A) Wypożyczam na bale, wieczorki, zabawy i wesela, całe zastawy, ze szkła i porcelany, noży, widelcy, łyżeczek jakoteż lamp, świeczników i żyrandoli z dostawą do domów. Magazyn lamp, szkła i porcelany, Franciszka Kozłowskiego, Rymarska 7. 40r

A) Kuszerka O. Gumińska przyjmuje panie Ana słabość. Ulica Szpitalna 4, mieszkania 21. 2401

A) Rękawiczki balowe, wizytowe: damskie i męzkie wyborowe, poleca A. Chojnacki, Marszałkowska, róg Chmielnej. 2709

A) Wachlarze w wielkim urozmaiceniu gatunków i kolorów, najtaniej poleca A. Chojnacki, Marszałkowska, róg Chmielnej. 2709

Artystyczna reparacja stłuczonych przedmiotów z gliny, porcelany szkła, a nawet drzewa i alabastru. Wspólna 36, m. 21. 2643

A) Kuszerka przyjmuje panie na czas dłuższy, potrzebujące dyskrekcji bez legitymacji. Zaostrzona utensyljami gwarantującymi zdrowie polonnie, udziela porad swojej specjalności. Słabość, umieszczenie dziecka od 15 rub. Pokoje oddzielne. Chłodna 24. 2289

A) Kuszerka przyjmuje na słabość, czas dłuższy lub kurację w oddzielnym lub wspólnym pokoju. Kruca 38. 2515

Czytelnia Nowości dla wszystkich, poleca wybór najświeższych książek i pism. Ul. Chmielna 34. 96r

Dziewczynka dwu-miesięczna nie chrzczona, jest do oddania na własność. Ogrodowa 40, mieszkania 10. 2632

Domina od rubla, kostjmy różnej narodowości do wynajęcia. Bednarska 21, parter. 148r

Grywam na fortepianie. Żelazna 69, mieszkania 17. 2206

Grude, opoje, liszaje, parchy, w ogóle przypadłości skórne, usuwa koniom jedynie Australskie mydło restytucyjne. Mirosławski, Elekoralna 5. 211r

Handel kolonialny spożywczo-dystrybucyjny, oraz skład piwa na butelki z browaru Haberbuscha et Schiele nowo otworzony przy ulicy Grzybowskiej 23, pod Chłoczyskami, poleca się łaskawym względem szanownej publiczności. 2259

Herbatę wyborową—bezpośrednio z Chin sprowadzaną—poleca skład herbaty chińskiej J. Ratyńskiego. Jerozolimka 84, w Warszawie. 2619

Kielbasy litewskie oryginalne, oraz sery nadeszły świeżo do handlu K. Mieszkowski. Nowy-Swiat 27. Sprzedaż hurtowa i detaliczna. 394

Ktoby miał do odstąpienia jeden lub dwa bilety damskie na bal cyklistów, zechce zgłosić się: Wilcza 16—2. 2537

La Couronne, słynny francuzki lakiér do lśniczków—sprzedaje się w składach materiałów aptecznych. 2628

Mamka potrzebna zaraz. Senatorska 10, do Zawadzkiego. 2710

Najtaniej a dobrze farbuje i pierze chemicznie garderobę damską i męską, w całości i pruta, dywany, portjery, franki, pokrycia meblowe, farbiarnia i pralnia chemiczna. Długa 12, w podwórzu. 2275

Odmożenie goi niezawodnie maść z aptek F. Dziecińskiego. Krakowskie-Przedmieście 59, w Warszawie. 5r

Od 3 rs., suknie, okrycia, ubrania dzieciinne przyjmują się do roboty. Nowo-otworzona pracownia Marij Bończy. Nowogrodzka 29, mieszkania 10. 2624

Obiady smaczne na maśle po 30 kop. Świętokrzyska 20, mieszkania 11, trzecie piętro. 2611

Podupadły obywatel ziemski, starzec 80-letni, obecnie właściciel małego folwarku, w bliskości Warszawy, niezapłaciwszy ani podatków za rok ubiegły, ani też przynależnych rat Towarzystwu, zagrożony jest zupełną ruiną, gdyż w najbliższej przyszłości, grozi mu przymusowa sprzedaż przez licytację tego folwarku gruntu, który stanowi dla niego jedynie schronisko na starość. Niniejszem uprasza JW. i WW. panów o pozyczenie na hypotekę swego folwarku rs. 200, które niezwłocznie mu są potrzebne na spłatę powyższych należności, grożących mu ostateczną ruiną. Łaskawi dobrodzieje proszeni są o adresowanie listów do właściciela folwarku Ryczółki, przez Kaluszyn. 263r

Pianistka doskonale grająca do tańca. Marszałkowska 95, m. 14. 2151

Przejazdem z hotelu Europejskiego na Mazowiecką zgubiono łaskę trzcinową wysoką, z metalową główką, za odniesienie takiej: Mazowiecka 10, m. 4, nagrody rs. 5. 2603

Pracownia wykończa suknie z dodatkami i od 5 rs. garniurę balowe po 1 rs. Freta 4, mieszk. 7, drugie piętro, wprost Długiej. 2678

Przyjmuje suknie i okrycia wykończam podług żurnali angielskich, elegancko i tanio. Zgoda 3. 2644

Pianista przyjmuje zamówienia na wieczory tańcujące. Leszno 89, m. 7. 2660

Rs. 5 nagrody uczciwemu znalazcy woreczka z pięciędzmi i kluczykami na Mazowieckiej. Zwrot: Zórawia 12, mieszkania 11, w pracowni. 2576

Ruska mająca nie mniej jak 15 rs. miesięcznie, sierota, samotna, dobra i pracowita, nie młodszą nad lat 40, może mieć wspólne mieszkanie, utrzymanie, zdolna do handlu na pierwszeństwo. Oferty z mieszkaniem składać do Kurjera Warsz. „Wiekowemu.” 2530

Robię i uczę tanio heliominjatury. Wiadomość: Sienna 27, mieszk. 9, w rannych godzinach. 2484

Uznane i poszukiwane karmelki szlazowokwiatowe J. Szczyńskiego. Sprzedają się u W. Czerskiego, Nowy-Swiat 58. 1484

Wyżymaczki specjalne naprawia najtaniej z gwarancją ręczną parowa fabryka obsadek do piór stalowych „Copernicus”, z oddziałem pod zarządem Emanuela Gołaszewskiego galanterji metalowej. Ogrodowa 46. 1561

Zdrowy, smaczny obiad miesięczny, przy rodzinie. Marszałkowska 108, mieszkania 24. 2708

Zawładnienie. Dnia 28 b. m. odbędzie się w sklepie przy ulicy Senatorskiej 32, licytacja towarów galanterijnych i kapelusznicych, pozostałych z magazynu Trois-François. 275r

24 godzin najelegantsze suknie wykończam tanio, akuratnie. Długa 38—23. 2680